

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi valkuaisverosta annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Valkuaisverosta annetun lain voimassaoloaikaa ehdotetaan jatkettavaksi vuoden 1987 loppuun. Ohravalkuainen ehdotetaan sisällytettäväksi lain liitteenä olevaan verotaulukkoon. Aminohapot ehdotetaan poistettavaksi verotaulukosta. Kalojen ruokiin tarkoitetut rehut ehdotetaan vapau-

tettaviksi verosta. Lakiin ehdotetaan lisäksi tehtäväksi eräitä teknisiä muutoksia ja tarkistuksia.

Esitys liittyy vuoden 1987 tulo- ja menoarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Laki on tarkoitus saattaa voimaan vuoden 1987 alusta.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne

Valkuaisveroa on kannettu vuoden 1986 alusta valkuaisverosta annetun lain (1092/85) perusteella. Veron pääasiallisena tarkoituksena on korjata yhtäältä perusrehujen, eli rehuviljan, säilörehun, heinän ja laidunrehun sekä toisaalta valkuaisrehujen välistä hintasuhdetta. Perusrehujen hinta muodostuu kotimaisten tuotantokustannusten perusteella ja se on maailmanmarkkinoilla vallitsevaa hintatasoa korkeampi. Valkuaisrehujen hinta on puolestaan alhaisemmalla maailmanmarkkinahintatasolla. Rehuviljan ja valkuaisrehujen hintasuhte on johtanut siihen, että rehuseoksissa on ollut edullista käyttää valkuaisrehuja enemmän kuin ruokinnallisesti on tarpeellista. Valkuaisrehujen runsaalla käytöllä on jossain määrin merkitystä myös sianlihan ja kananmunien ylituotannon määrään ja näiden tuotteiden laatuun.

Tasapainoisen rehujen käytön kannalta on siten tarvetta Suomessa rehujen hinnoittelussa päästä lähemmäs sellaista energia- ja valkuaisrehujen hintasuhdetta, joka tasaa eri rehuilajien

käyttöä. Tämä edellyttää valkuaisrehujen hinnan korottamista sen verottomasta tasosta.

Edellä selostetun tavoitteen saavuttamiseksi kannetaan valkuaisrehuista vuonna 1986 valkuaisveroa määrältään 1,50 markkaa raakavalkuaiskiloa kohti. Lain liitteenä olevassa verotaulukossa mainittujen valkuaisrehujen veromäärät on laskettu niiden raakavalkuaispitoisuuden mukaan.

Valkuaisveron tuotoksi on arvioitu vuoden 1986 tulo- ja menoarviossa 190 miljoonaa markkaa. Vuoden 1986 elokuun loppuun mennessä veroa oli kertynyt 113 miljoonaa markkaa.

2. Ehdotetut muutokset

2.1. Valkuaisverosta annetun lain voimassaolon jatkaminen

Koska edelleen on tarvetta säädellä perusrehujen ja valkuaisrehujen hintasuhdetta, ehdotetaan valkuaisveroa kannettavaksi myös vuonna 1987. Tämän mukaisesti olisi valkuaisverosta annetun lain 15 §:n 1 momenttia muutettava siten, että

lakia sovelletaan vuoden 1987 loppuun. Valkuaisveron määrää ei ehdoteta muutettavaksi.

2.2. Kalanviljelyssä käytettävien rehujen verottomuus

Kalojen vaihtolämpöisyys sekä niiden elinymäristö-, ravinto- ja ruokintavaatimukset erottavat ne muista rehuja käyttävistä eläimistä. Ruokintaan perustuva kalanviljely koskee Suomessa vain lohikaloja, joiden kyky hyödyntää hiilihydraattia on heikko. Valkuaisrehujen korvaaminen rehuviljalla ei siten ole mahdollista kalanviljelyssä rehun ravintotasapainoa ja valkuaisen biologista arvoa alentamatta. Koska kalanviljelyn osalta ei ole mahdollista muuttaa perusrehujen ja valkuaisrehujen käytön suhdetta ensin mainitun kannalta edullisempaan suuntaan, valkuaisveron kantaminen kalanviljelyyn tarkoitetuilta rehuilta johtaa kustannusten lisääntymiseen, ilman vastaavaa rehuloudellista hyötyä. Tämän vuoksi ehdotetaan kalanviljelyyn tarkoitettut rehut säädettaviksi verovapaiksi.

2.3. Ohravalkuaisen verotus

Viljavalkuaisrehuista mainitaan lain liitteenä olevassa verotaulukossa erikseen vehnävalkuainen ja vehnägluteeni. Muu rehuna käytettävä viljavalkuainen kuuluu verotaulukon 43. ryhmään, ”muut rehuina käytettäviksi hyväksytyt tuotteet, joiden raakavalkuaispitoisuus on vähintään 19 prosenttia tuotteen painosta.”

Suomessa on tarkoitus aloittaa vuonna 1987 kaupallisessa mittakaavassa rehukäyttöön tarkoitettua ohravalkuaisen valmistus. Ohravalkuaisen sisällyttäminen verotaulukkoon eri tuoteryhmänä, 17 a on siten perusteltua. Ohravalkuaisen valkuaispitoisuus on 50 % ja sen veromääräksi tulisi 0,75 mk/kg.

2.4. Muut muutokset

Lain 2 §:ssä valkuaisrehuilla tarkoitetaan lain liitteenä olevassa verotaulukossa mainittuja tuotteita. Eräitä verotaulukossa mainittuja tuotteita käytetään kuitenkin muuhunkin kuin rehukäyttöön, esimerkiksi aminohappoja ja soijavalkuaista lääkkeeksi, farmaseuttisten erikoisvalmisteiden ja kliinisten ravintovalmisteiden valmistukseen, aminohappoja edelleen lannoitteiksi ja rypsi- ja rapsirouhetta teknisiin tarkoituksiin. Tämän

vuoksi valkuaisrehujen määritelmää tulisi tarkentaa siten, että valkuaisrehuilla tarkoitetaan verotaulukossa mainittuja rehuja (376/86) 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettuja rehuja, jolloin veronalaisia olisivat vain ne tuotteet, jotka on tarkoitettu käytettäväksi rehuina. Tämä muutos merkitsee myös sitä, että aminohapot, tuoteryhmä 39, jotka ovat lisäaineita, on poistettava verotaulukosta.

Vehnänalkiot ovat verotaulukossa mainittuja valkuaisrehuja. Koska tuotteita käytetään myös muihin tarkoituksiin kuin eläinten rehuksi, eikä vehnänalkioiden valmistajalla, so. myllyillä aina ole tietoa tuotteen käyttötarkoituksesta, on tarkoituksenmukaista määrätä rehutehdas verovolliseksi hankkimiensa vehnänalkioiden osalta. Tämä voitaisiin toteuttaa lisäämällä 3 §:n 4 momenttiin vehnänalkiot rypsin- ja rapsinsieminten sekä vehnän- ja maissigluteenin lisäksi. Jos sanottuja tuotteita sellaisenaan käytettäisiin rehuina, ne jäisivät siten verottomiksi. Vastaavaa järjestelmää sovelletaan voimassa olevan lain mukaan rehutehtaan hankkimaan rypsin- ja rapsinsiemeneen sekä vehnän- ja maissigluteeniin.

Lain 3 §:n 5 momentin nojalla maatilahallitus tilittää tullilaitokselle pidättämänsä valkuaisveron kuukausittain. Maatilahallitukselle ei ole kuitenkaan määrätty mitään velvollisuutta ilmoittaa tullille verotustietoja. Koska sanottuja tietoja kuitenkin tarvitaan, olisi aiheellista säätää, että maatilahallituksen on tehtävä asianmukainen ilmoitus pidättämänsä valkuaisveron määrästä ja eri tuotteista. Ilmoitus on syytä tehdä keskitetysti Helsingin piiritullikamarille.

Lain 6 §:n mukaan mukaan maahantuotavista rehuseoksista kannetaan valkuaisveroa rehuseoksen sisältämän raakavalkuaispitoisuuden perusteella. Jos tällöin rehuseos sisältää perusrehuja kuten viljaa jne., maahantuojat joutuu myös sen osalta maksamaan valkuaisveroa, vaikka vastaavanlaisesta kotimaisesta rehuseokseen sisältyvästä viljasta ei veroa kanneta. Yhdenvertaisen kohtelun aikaansaamiseksi veroa pitäisi kantaa maahantuotavan rehuseoksen sisältämän valkuaisverolain alaisten rehujen raakavalkuaispitoisuuden perusteella. Käytännössä maahantuojan olisi näytettävä sanottu valkuaispitoisuus; muutoin vero määrättäisiin tuotteen kokonaisraakavalkuaispitoisuuden perusteella.

Verottomia ovat lain 7 §:n 4 kohdan nojalla valkuaisrehut, jotka käytetään tarhaturkiseläimille tarkoitettujen rehujen valmistukseen. Lain sanamuodon mukaan valkuaisrehut, jotka sellaisenaan käytetään tarhaturkiseläimille ravinnoksi,

eivät siten ole verottomia. Jos maahan tuodaan valmiita rehuseoksia käytettäväksi ko. eläinten ravinnoksi, eivät sanotut tuotteet myöskään ole verottomia. Koska valkuaisveron ei ole tarkoitettu vaikuttavan tarhaturkiseläinten rehujen hintoihin, olisi lain sanamuotoa tarkistettava siten, että se kattaisi näin ollen kaiken tarhaturkiseläimille tarkoitettun ravinnon.

Lain 10 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa veronpalautusta on 2 momentin nojalla haettava piiritullikamarilta kolmen kuukauden kuluessa sen vuoden päättymisestä, jona tuote on viety 1 momentissa tarkoitettulla tavalla. Laissa tulisi olla yksilöitynä se piiritullikamari, joka suorittaa palautuksen esim. vientipaikan piiritullikamari, koska muutoin hakija voi tehdä ko. hakemuksen minne tahansa piiritullikamariin. Vientipaikan piiritullikamari vastaa muiden valmisteverolakien nojalla eräistä tuotteista suoritettavasta valmisteveron palautuksesta Siltä varalta, että lainkohdassa mainittu määräaika ylitetään, olisi syytä säätää, että palautus voidaan myöntää määräajan jälkeenkin, jos siihen muutoin on edellytykset ja että tällöin sovelletaan, mitä valmisteverotuslain 15 b §:ssä on virhemaksun suorittamisesta säädetty.

Lain 11 §:n 2 momentista puuttuu niinkään maininta siitä, kuka palauttaa verovelvolliselle tämän liikaa maksaman veron. Toimivaltainen viranomainen olisi ehdotuksen mukaan verotuksen toimittanut piiritullikamari.

3. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Ohravalkuaisesta arvioidaan kertyvän valkuaisveroa noin 8 miljoonaa markkaa. Aminohappojen poistaminen verotaulukosta pienentää veron tuottoa 0,6 miljoonalla markalla. Kalankasvatuksessa käytettäville rehuille ehdotettu verovapaus vähentää veron tuottoa noin 8 miljoonaa markkaa.

Valkuaisveron tuotoksi vuonna 1987 arvioidaan noin 190 miljoonaa markkaa.

4. Voimaantulo

Esitys liittyy vuoden 1987 tulo- ja menoarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Laki olisi saatettava voimaan 1 päivästä tammikuuta 1987.

5. Säättämisyjärjestys

Lakiesitys olisi käsiteltävä siinä järjestyksessä, jota on noudatettava säädettäessä veroa kannettavaksi yhdeltä vuodelta.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnalle hyväksyttäväksi seuraava lakiesitys:

Laki

valkuaisverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan valkuaisverosta 31 päivänä joulukuuta 1985 annetun lain (1092/85) 2 §, 3 §:n 4 ja 5 momentti, 6 §:n 1 momentti, 7 §:n 4 kohta, 10 §:n 2 momentti, 11 §:n 2 momentti, 15 §:n 1 momentti ja lain liitteenä olevaa verotaulukkoa, sekä

lisätään 7 §:ään uusi 5 kohta ja 10 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

2 §

Valkuaisrehuilla tarkoitetaan tämän lain liitteenä olevassa verotaulukossa mainittuja tuotteita, jotka on tarkoitettu käytettäväksi rehulain (376/86) 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettuina rehuina.

3 §

Rehutehdas on velvollinen suorittamaan valkuaisveroa hankkimastaan rypsin- ja rapsinsiemen-

nestä, vehnänalkioista sekä vehnän- ja maissin-gluteenista.

Verotaulukon tuoteriikoiden 23—26 osalta valkuaisveron suorittaa maatilahallitus vähentämällä veron kyseisistä tuotteista suoritettavasta hinnanalennuskorvauksesta. Maatilahallituksen on tillettävä pidättämänsä valkuaisvero kuukausittain tullilaitoksen asianomaiselle tilille sekä tehtävä siitä ilmoitus Helsingin piiritullikamarille.

6 §

Jos maahan tuodaan rehuseosta, jonka valmistukseen on käytetty tässä laissa tarkoitettuja valkuaisrehuja, on valkuaisveroa suoritettava rehuseoksen sisältämän sanottujen rehujen raakavalkuaispitoisuuden perusteella 1,50 mk raakavalkuaiskiloa kohti. Jos maahantuojia ei esitä tästä selvitystä, vero määrätään tuotteen sisältämän kokonaisraakavalkuaispitoisuuden perusteella.

7 §

Verottomia ovat:

4) valkuaisrehut ja rehuseokset, jotka on tarkoitettu tarhaturkiseläinten ravinnoksi ja valkuaisrehut, jotka käytetään tarhaturkiseläimille tarkoitettujen rehujen valmistukseen, sekä

5) kalojen ruokintaan tarkoitettut valkuaisrehut ja rehuseokset sekä niiden valmistukseen käytettävät valkuaisrehut.

10 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettua palautusta on haettava vienti- tai siirtopaikan piiritullikamarilta

kolmen kuukauden kuluessa sen vuoden päättymisestä, jona tuote on viety tai siirretty 1 momentissa tarkoitettuun paikkaan.

Jos 2 momentissa tarkoitettu hakemus on annettu säädetyn määräajan jälkeen, voidaan veronpalautus myöntää ehdolla, että muut edellytykset palautukselle on olemassa. Tällöin noudatetaan kuitenkin, mitä virhemaksun määräämisestä on valmisteverotuslain 15 b §:ssä säädetty.

11 §

Jos 1 momentin mukaan suoritettu vero on suurempi kuin sittemmin vahvistettu vero, on verotuksen toimittaneen piiritullikamarin palautettava erotusta vastaava määrä hakemuksesta verovelvolliselle.

15 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1986 ja on voimassa vuoden 1987 loppuun.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1987.

Helsingissä 17 päivänä lokakuuta 1986

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Valtiovarainministeri *Esko Ollila*

Liite

VEROTAULUKKO

	Tuote	Tuote-ryhmä	Valkuais- vero mk/kg netto- painosta
	Ohravalkuainen	17 a.	0,75
	Höyhenjauho	38.	1,23
	Mäskijauho	40.	0,32

Laki

valkuaisverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan valkuaisverosta 31 päivänä joulukuuta 1985 annetun lain (1092/85) 2 §, 3 §:n 4 ja 5 momentti, 6 §:n 1 momentti, 7 §:n 4 kohta, 10 §:n 2 momentti, 11 §:n 2 momentti, 15 §:n 1 momentti ja lain liitteenä olevaa verotaulukkoa, sekä

lisätään 7 §:ään uusi 5 kohta, 10 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

2 §

Valkuaisrehuilla tarkoitetaan tämän lain liitteenä olevassa verotaulukossa mainittuja tuotteita.

Ehdotus

2 §

Valkuaisrehuilla tarkoitetaan tämän lain liitteenä olevassa verotaulukossa mainittuja tuotteita, jotka on tarkoitettu käytettäväksi rehulain (376/86) 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettuina rehuina.

3 §

Rehutehdas on velvollinen suorittamaan valkuaisveroa hankkimastaan rypsin- ja rapsinsiemenestä sekä vehnän- ja maissingluteenista.

Verotaulukon tuoteryhmien 23—26 osalta valkuaisveron suorittaa maatilahallitus vähentämällä veron kyseisistä tuotteista suoritettavasta hinnanalennuskorvauksesta. Maatilahallituksen on tilittävä pidättämänsä valkuaisvero kuukausittain tullilaitoksen asianomaiselle tilille.

6 §

Jos maahan tuodaan rehuseosta, jonka valmistuksen on käytetty tässä laissa tarkoitettuja valkuaisrehuja, on valkuaisveroa suoritettava kyseisen rehuseoksen sisältämän raakavalkuaispitoisuuden perusteella 1,50 mk raakavalkuaiskiloa kohti.

Rehutehdas on velvollinen suorittamaan valkuaisveroa hankkimastaan rypsin- ja rapsinsiemenestä, vehnänalkioista sekä vehnän- ja maissingluteenista.

Verotaulukon tuoteryhmien 23—26 osalta valkuaisveron suorittaa maatilahallitus vähentämällä veron kyseisistä tuotteista suoritettavasta hinnanalennuskorvauksesta. Maatilahallituksen on tilittävä pidättämänsä valkuaisvero kuukausittain tullilaitoksen asianomaiselle tilille sekä tehtävä siitä ilmoitus Helsingin piiritullikamarille.

6 §

Jos maahan tuodaan rehuseosta, jonka valmistukseen on käytetty tässä laissa tarkoitettuja valkuaisrehuja, on valkuaisveroa suoritettava rehuseoksen sisältämän sanottujen rehujen raakavalkuaispitoisuuden perusteella 1,50 mk raakavalkuaiskiloa kohti. Jos maahantuojalla ei esitä tästä selvitystä, vero määrätään tuotteen sisältämän kokonaisraakavalkuaispitoisuuden perusteella.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

7 §

Verottomia ovat:

4) valkuaisrehut, jotka käytetään tarhaturkiseläimille tarkoitettujen rehujen valmistukseen.

4) valkuaisrehut ja rehuseokset, jotka on tarkoitettu tarhaturkiseläinten ravinnoksi ja valkuaisrehut, jotka käytetään tarhaturkiseläimille tarkoitettujen rehujen valmistukseen, sekä

5) kalojen ruokintaan tarkoitettut valkuaisrehut ja rehuseokset sekä niiden valmistukseen käytettävät valkuaisrehut.

10 §

Palautusta on haettava piiritullikamarilta kolmen kuukauden kuluessa sen vuoden päättymisestä, jona tuote on viety tai siirretty 1 momentissa tarkoitettuun paikkaan.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua palautusta on haettava vienti- tai siirtopaikan piiritullikamarilta kolmen kuukauden kuluessa sen vuoden päättymisestä, jona tuote on viety tai siirretty 1 momentissa tarkoitettuun paikkaan.

Jos 2 momentissa tarkoitettu hakemus on annettu säädetyn määräajan jälkeen, voidaan veronpalautus myöntää ehdolla, että muut edellytykset palautukselle on olemassa. Tällöin noudatetaan kuitenkin, mitä virhemaksun määräämisestä on valmisteverotuslain 15 b §:ssä säädetty.

11 §

Jos 1 momentin mukaan suoritettu vero on suurempi kuin sittemmin vahvistettu vero, on verotuksen toimittaneen piiritullikamarin palautettava erotusta vastaava määrä hakemuksesta verovelvolliselle.

15 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1986 ja on voimassa vuoden 1986 loppuun.

15 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1986 ja on voimassa vuoden 1987 loppuun.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1987.

VEROTAULUKKO

	Tuote	Tuote-ryhmä	Valkuais- vero mk/kg netto- painosta
<i>(lisätään)</i>	<i>Obravalkuainen</i>	17 a.	0,75
<i>(poistetaan)</i>	<i>Aminohapot</i>	39.	1,50